

RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee
Suur-Ameerika tn 1
Tallinn
10122, Harju maakond
70000898

19.11.2025 nr 11.3-1/25/5288

OTSUS
finantskorrektsiooni tegemise kohta

Riigi Tugiteenuste Keskus (registrikood 70007340, edaspidi *rakendusüksus*) teeb meetme „Digitaliseerimisest kasu toomine“ raames otsuse Justiits- ja Digiministeerium¹ (edaspidi *toetuse saaja*) projektis „Riigiülesed kesksed teenused“ (nr 2021-2027.1.02.23-0001; edaspidi *projekt*).

Rakendusüksus tuvastas, et toetuse saaja partner Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus (registrikood 77001613; edaspidi *partner või hankija*) ei ole riigihanke viitenumbriga 270230 „Avalike pilveteenuste kasutuselevõtu kontseptsioon ja tegevuskava (edaspidi *hange nr 270230*) läbiviimisel järginud riigihangete seaduses² (edaspidi *RHS*) sätestatud nõudeid, mistõttu kohaldab rakendusüksus rikkumistega seotud kulude osas finantskorrektsiooni ning **loeb abikõlbmatuks kuluks 11 183,74 eurot**.

Otsuse tegemise aluseks on perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS*) § 8 lg 2 p 4, § 28, Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“³ (edaspidi *ÜM2022*) § 34 lg 1 punkt 2, § 35 lg 1, § 36, Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ÜM2014*) § 22³ lg 1 punkt 4 ja lg 2 punkt 1, ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 14. märtsi 2023. a käskkirja nr 44 „Toetuse andmise tingimused digiriigi alusbaasi kindlustamise, digiriigi arenguhüpete hoogustumise ning küberruumi turvalisuse tagamise toetamiseks“ (edaspidi *TAT*),

¹ Ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 14. märtsi 2023. a käskkirja nr 44 muudatus, 17.06.2025 käskkiri nr 42

² Kuni 31.12.2023 kehtiv redaktsioon.

³ Kuni 30.06.2023 kehtiv redaktsioon.

samuti projekti raames esitatud kuludokumendid (edaspidi KD) ja toetuse saajaga peetud kirjavahetus.

TATi punkt 1.3 sätestab, et elluviija ja partneri kohustuste osas kohaldatakse ÜM2022, mille § 10 lg 2 näeb partnerile ette kohustuse täita ÜM2022 §-s 11 nimetatud kohustusi. ÜM2022 § 11 lg 1 kohustab toetuse saajat järgima riigihangete seadust, kui ta on hankija riigihangete seaduse tähenduses. Nii Justiits- ja Digiministeerium kui ka Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus on riigiasutustena käsitletavat hankijana RHS § 5 lg 2 punkti 1 tähenduses ja on kohustatud seega läbi viima riigihanke, järgides RHSis sätestatud korda.

1. Toetuse saaja on hanketele 270230 kehtestanud piirava kvalifitseerimise tingimuse.

Partner on viinud läbi avatud hankemenetlusena riigihanke nr 270230 (hanketeade avaldati riigihangete registris 25.10.2023) pakkumuste esitamise tähtajaga 11.12.2023. Menetluse tulemusena sõlmis hankija edukaks tunnistatud ühispakkujatega Gofore Estonia OÜ ja Gofore Oyj-ga 20.02.2024 teenuse osutamise lepingu nr 1 (edaspidi *hankeleping*) maksumusega 198 700 eurot (KM-ta).

1.1 Rikkumise asjaolud

Tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kontrollimiseks seadis hankija riigihankes teenuslepingute puhul järgmise kvalifitseerimise tingimuse: „*Pakkuja peab olema riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul täitnud vähemalt ühe Euroopa Liidu liikmesriigile avalike pilveteenuste kasutuselevõtu strateegia, kontseptsiooni, tegevuskava või raamistiku loomise lepingu. Nimetatud lepingu maksumus peab olema vähemalt 100 000 eurot käibemaksuta. Hankija arvestab ka täitmisel (st lõpetamata) lepingut, kui see on kvalifitseerimise tingimuses nõutud ajal ja mahus täidetud.*“

Teabevahetuses on potentsiaalne pakkuja sõnumis küsinud:

„/.../Palume ka täpsustada nõuet: “*Pakkujal peab olema vähemalt 1 kogemus Euroopa Liidu liikmesriigile avalike pilveteenuste kasutuselevõtu strateegia, kontseptsiooni, tegevuskava või raamistiku loomisel*”.

- *Kas saame õigesti aru, et strateegia, kontseptsiooni, tegevuskava või raamistiku tellijaks peab olema olnud riikliku taseme asutus (näiteks ministeerium), kes tegutseb Euroopa Liidus?*

- *Kas saame õigesti aru, et käesoleval juhul ei ole nõuetele vastav töö, mille sisuks on mõne konkreetse pilvelahenduse (nt MS365) tegevuskava loomine?*“

VASTUS: „/.../Hankija hinnangul on kogemuse tingimuse mõttest õigesti aru saadud. Samas märgime, et hankija ei teosta teabevahetuse kaudu kvalifitseerimistingimustele vastavuse ega pakkumuse vastavuse kontrolli. Antud vastusega me ei kinnita tingimuse vastavust.“.

Eelkirjeldatud kvalifitseerimise tingimusest ja hankija poolt antud selgitusest teabevahetuses nähtub, et hankija on seadnud pakkujatele tingimuseks, et neil peab olema täidetud varasemalt leping EL liikmesriigi riigiasutusega. Kuivõrd riigiasutused on reeglina avaliku sektori hankijad, siis saavad sellised lepingud olla sõlmitud üksnes riigihanke tulemusel. RHS § 98 lg 3 kohaselt ei või jätta hankija pakkuja kvalifitseerimata põhjusel, et tal puuduvad varasemad hankelepingud RHS § 8 tähenduses. Sellest järeldub, et hankija ei või kehtestada pakkujatele sellist kvalifitseerimise tingimust, mis võimaldab pakkujal hankelepingu täitmise võimekust tõendada vaid varasemale hankelepingule tuginedes, vaid aktsepteerida tuleks ka erasektoris sõlmitud lepinguid.

Õiguskirjanduses⁴ on leitud, et RHS § 98 lg 3 täpsustab kvalifitseerimise tingimuste kohasuse ja proportsionaalsuse nõuet sellega, et keelab hankes osalejate kohustusliku kogemuse diferentseerimise selle põhjal, kas kogemus on omandatud RHS mõttes hankelepingute täitmisest. Nõue lähtub eeldusest, et ettevõtja sisulise kogemuse tekkimisel ei ole tähtsust lepingu sõlmimise asjaoludel, st millise õigusliku regulatsiooni alusel toimusid selle sõlmimine ja lepingueelsed läbirääkimised. Eelkirjeldatud nõude kehtestamine on põhjendamatult piirav, kuna on nõutud avalike teenuste lepingut, mis on sõlmitud riigihanke tulemusena.

Tehnilise ja kutsealase pädevuse nõuded peavad olema põhjendatud, asjakohased ja proportsionaalsed hankelepingu esemega ning ei tohi piirata konkurentsi. Rakendusüksuse hinnangul ei ole hanke kvalifitseerimistingimuses seatud nõue, mille kohaselt tuleb referentsina esitada EL liikmesriigile täidetud leping, kooskõlas RHS § 98 lõikega 1 ja 3 ning ühtlasi RHS § 3 punktides 1 ja 2 sätestatud üldpõhimõtetega.

1.2 Toetuse saaja selgitused

Rakendusüksus palus põhjalikult selgitada, miks peab tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kontrollimiseks seatud referents olema täidetud just avalikule sektorile.

Toetuse saaja selgitas 16.04.2025 saadetud kirjas, et „Arvestades, et hanke esemeks oli avalike pilvede riigiüleene kasutuselevõtt ning poliitika kujundamiseks vajaliku strateegia loomine, siis oli oluline pakkuja varasem kogemus just sellise riigiülese strateegia loomisel ja koostamisel. Avalikku sektorit mõjutavad kas lokaalsed või euroopa ülesed regulatsioonid, mida erasektor ei pea arvesse võtma oma avalike pilvede tegevuskavade loomisel. Avalike pilvede strateegia loomisel on kaks erinevat meetodilist lähenemisviisi:

- a) erasektorile - erasektori puhul peetakse strateegia all silmas ajalist tegevusplaani vastu konkreetseid infosüsteeme, mille väga suureks osaks on eelarve ja kulumudeli analüüs. Kulumudeli analüüsis tehakse kompromisse turvalisuse ja kulutõhususe vahel.
- b) avaliku sektorile - avaliku sektori puhul on oluline läbipaistvus, seadusandlusest tulenevad piirangud, infosüsteemid ja nende omanikud on hajutatud, oluline on digitaalne sõltumatus vendorist jne.

Oluline oli, et pakkujal oleks selles varasem kogemus vältimaks võimalikke möödavaatamisi.

Kordame eeltoodut: Hankija hinnangul tooks viidatud piirangu puudumine kaasa ebamõistlikult suure halduskoormuse ning olukorra, kus nõuete täielikku mõistmist ja kohaldamise oskust pole võimalik pakkuja puhul hinnata (hankija ei saaks selles veenduda). See oleks aga hankija jaoks sedavõrd suur risk, arvestades, et hankija tegevuseks on suure osa keskvalitsuse ja selle haldusalale teenuste pakkumine. Hankija hinnangul puudus parem alternatiiv sedavõrd olulise riski vältimiseks.“.

Otsuse eelnõu ärakuulamisel lisas toetuse saaja 29.10.2025 kirjas, et „nõue sai seatud selle pärast, et tegemist on keerulise ja strateegilise projektiga, mis puudutab avalike pilvede riigiüleest kasutuselevõttu. Selline töö eeldab riigitasandil tegutsemise kogemust, sealhulgas infoturbe, andmekaitse ja seadusandlike nõuete tundmist. Riigitasandil tegutsemise kogemus oli vajalik, et kasutada kogemusega omandatud teadmist. Hankijale teadaolevalt on Euroopa üleste regulatsioonidega kurssi viimine keeruline, kvalifitseerimise tingimuse seadmise eesmärk oli kasutada teenusepakkuja varasemat kogemust. Erasektoris tegutsenud väikeettevõttel ei pruugi olla vajalikke teadmisi riigiülese õigusraamistiku, avaliku sektori praktikate ja riskide kohta.

---

⁴ M.A Simovart, M. Parind. Riigihangete seaduse kommenteeritud väljaanne. Vt § 98 lg 3 kohta selgitused.

Ainult erasektori kogemus ei oleks andnud hankijale sama kindlust, et pakkuja suudab lepingu edukalt täita.

Kvalifitseerimistingimus oli seotud hanke esemega ja selle eesmärgiga tagada kvaliteetne ja pädev teenuseosutaja. Tingimus ei välistanud kedagi põhjendamatult, iga ettevõtte võis osaleda, kui tal oli vähemalt üks avaliku sektori kogemus. Ei vähenenud konkurents ega tekkinud olukorda, kus ainult üks pakkuja oleks saanud osaleda.

Praeguses julgeolekuolukorras on küberturbe teemad liiga olulised selleks, et katsetada teenusepakkujaga, kes alles hakkab kogemust omandama. Me oleksime võinud tingimuse ka teistmoodi sõnastada, kuid selle eesmärk - EL regulatsioonide rakendamise kogemus - oleks jäänud samaks.“

1.3 Rakendusüksuse seisukoht ja õiguslik põhjendus

Rakendusüksuse hinnangul ei muuda toetuse saaja eelnevad selgitused käesoleva rikkumise asjaolusid ega järeldusi ning ei anna alust finantskorrektsioonist loobumiseks.

RHS § 3 kohaselt on hankija kohustatud järgima riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid, sh tegutsema riigihanke korraldamisel proportsionaalselt ja kohtlema kõiki isikuid võrdselt, mittediskrimineerivalt ning jälgima, et kõik isikutele seatavad piirangud oleks riigihanke eesmärgi suhtes proportsionaalsed, asjakohased ja põhjendatud. RHS §-s 3 kirjeldatud isikute võrdse kohtlemise põhimõtte tähendab seda, et toetuse saaja ei tohi luua ühelegi võimalikule pakkujale soodsamat olukorda. Antud juhul on toetuse saaja eelistanud pakkujaid, kes omavad kitsalt EL liikmesriigi riigiasutusele teenuse osutamise kogemust, jättes kõrvale pakkujad, kes on saanud hankelepingu edukaks täitmiseks vajaliku kogemuse erasektorile sarnast teenust osutades.

RHS § 3 punkt 2 kohustab toetuse saajat seadma riigihankes piirangud ja kriteeriumid, mis oleksid riigihanke eesmärgi suhtes proportsionaalsed, asjakohased ja põhjendatud. Rakendusüksuse hinnangul ei ole toetuse saaja poolt seatud kvalifitseerimise tingimus proportsionaalne hankelepingu esemega ega ka põhjendatud, kuna hankelepingut oleks olnud suuteline sama edukalt täitma ka pakkuja, kes hankelepingu asemel oleks saanud esitada referentsina mõne muu erasektoriga sõlmitud lepingu hanke esemega sarnase teenuse osutamisel.

Toetuse saaja on seisukohal, et pakkujatel, kes on sarnast teenust osutanud erasektorile, ei ole pidanud seejuures arvestama lokaalsete või euroopa üleste regulatsioonidega. Rakendusüksus ei saa sellise väitega täielikult nõustuda. Esiteks ei saa pakkujal mõne teise liikmesriigi lokaalsete regulatsioonide tundmine anda hankijale piisavat kindlust, et pakkuja seetõttu Eesti asjaomaste siseriiklike reeglitega (tehnilise kirjelduse p 3.1.4.2 kohaselt Eesti Infoturbestandard ja Küberturvalisuse seadus) kursis on. Teiseks ei saa vajalike lokaalsete ega Euroopa üleste regulatsioonidega (tehnilise kirjelduse p 3.1.4.2 kohaselt isikuandmete kaitse üldmäärus jt) kurssi viimine olla niivõrd keeruline, et see takistaks pakkujal hankelepingu edukat täitmist. Sealjuures ei saa rakendusüksus jätta märkimata sedagi, et andmekaitseregleid tuleb järgida ühtmoodi nii avalikus kui ka erasektoris.

RHS § 98 lõike 1 kohaselt võib hankija kontrollida pakkuja või taotleja sobivust tegeleda hankelepingu täitmiseks vajaliku kutsetööga ja kehtestada kvalifitseerimise tingimused tema majanduslikule ja finantsseisundile ning tehnilisele ja kutsealasele pädevusele. Kvalifitseerimise tingimused peavad vastama hankelepingu esemeks olevate asjade, teenuste või ehitustööde olemusele, kogusele ja otstarbele ning olema nendega proportsionaalsed.

Vastavalt RHS § 98 lõike 1 teisele lausele loetakse hanketeates kehtestatud kvalifitseerimise tingimus vastavaks ja proportsionaalseks, kui see on kohane ja vajalik. Tingimus on kohane, kui sellele vastavus väljendab pakkuja võimet lepingut nõuetekohaselt täita. Tingimus on vajalik, kui pakkuja võimet hankelepingut täita ei ole võimalik sama veenvalt tõendada kergema tingimuse abil. Rakendusüksuse hinnangul ei ole nimetatud tingimuse seadmine proportsionaalne hankelepingu esemega, kuivõrd pakkuja võimet hankelepingut täita oleks saanud tõendada ka kergema tingimuse abil ehk aktsepteerides ka erasektorile sõlmitud lepinguid.

RHS § 98 lg 3 seab keelu, et hankija ei või jätta pakkujat kvalifitseerimata põhjusel, et tal puuduvad varasemad hankelepingud RHS § 8 tähenduses. Seega on tegemist absoluutse reegluga ning selles osas puudub seaduses võimalus sellest erand korras kõrvale kalduda. Seetõttu, isegi kui hankija põhjused sellise piirava tingimuse kehtestamiseks on igati mõistetavad, ei muuda need RHS rikkumist olematuks.

Tulenevalt eeltoodust on rakendusüksus seisukohal, et toetuse saaja ei ole järginud RHS § 98 lõikest 1 ja 3 tulenevat tingimust ja RHS § 3 punktist 1 ja punktist 2 tulenevaid üldpõhimõtteid ning on seega rikkunud talle pandud kohustust järgida riigihangete seadust.

1.4 Rikkumisele kohaldatav finantskorrektsioonimäär 5%

ÜM2022 § 34 lg 1 punkti 2 kohaselt teeb rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse, kui toetuse saamisega seotud kohustust või nõuet ei täideta osaliselt või täielikult ja see on mõjutanud kulu abikõlblikkust.

ÜM2022 § 35 lg 1 sätestab, kui finantskorrektsiooni otsuse tegemisel ei ole võimalik kohustuse või nõude täitmata jätmise laadist tulenevalt selle rahalise mõju suurust hinnata, kuid esineb põhjendatud oht, et täitmata jätmine on toonud kaasa rahalise mõju, vähendatakse toetust sõltuvalt rikkumise raskusest 2, 5, 10, 25, 50, 75 või 100 protsenti tegevusele eraldatud toetusest sõltuvalt asjaolude mõjust kulu abikõlblikkusele, välja arvatud juhul, kui ÜM2022 on sätestatud teisiti.

ÜM2022 § 36 alusel kohaldatakse riigihankega seotud rikkumise korral ÜM2014 § 21 lõiget 1¹ ja §-e 22–22⁹.

Otsuse punktis 1.1 käsitletud RHS-i rikkumise osas esinevad ÜM2014 § 22³ lg 1 punktis 4 nimetatud asjaolud, mille kohaselt kohaldatakse hankelepingu väärtusele 10-protsendilist finantskorrektsiooni määra, kui pakkuja kvalifitseerimiseks seatud kriteerium või tingimus on seotud hankelepingu esemega, kuid ei ole sellega proportsionaalne. Sama paragrahvi lõike 2 punkti 1 alusel, kui mitu ettevõtet vastasid kvalifitseerimistingimustele, kui piirav tingimus esines kvalifitseerimistingimustes, kohaldatakse nimetatud olukordade puhul viieprotsendilist finantskorrektsiooni määra. Riigihangete registri vahendusel on tuvastatav, et hankes nr 270230 esitati kaks pakkumust ja kõik tunnistati ka vastavaks. Järelikult on rakendusüksuse hinnangul põhjendatud 5% finantskorrektsiooni määra kohaldamine.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 (edaspidi ühissätete määrus) artikli 103 lõike 1 koosmõjus ühissätete määruse selgituste punktiga 70 tuleb rakendusüksusel finantskorrektsiooni määra üle otsustamisel muu hulgas arvestada proportsionaalsuse põhimõttega, mistõttu ei saa rakendusüksus rikkumisele kohaldada automaatselt ÜM2014-s vastavale rikkumise koosseisule ettenähtud konkreetset finantskorrektsiooni määra ilma, et oleks eelnevalt analüüsinud, kas antud rikkumisel esineb võrreldes ÜM2014s kirjeldatud rikkumise

koosseisuga selliseid erisusi, mille puhul oleks põhjendatud üldisest ettenähtud finantskorrektsiooni määra väiksema finantskorrektsiooni kohaldamine.

ÜM2014 § 21 lg 1¹ punkt 5 sätestab, kui §-des 22–22⁷ nimetatud rikkumise puhul esineb rikkumist kergendav asjaolu ning rikkumise finantsmõju Euroopa Liidu eelarvele saab pidada vähetõenäoliseks, kuid see ei ole välistatud, võib ettenähtud 5-protsendilisele finantskorrektsiooni määrale erandina kohaldada 2-protsendilist määra. Seega peab rakendusüksus eelkõige hindama, kas antud juhul esinevad sellised täiendavad rikkumist kergendavad ja finantsmõju vähendavad asjaolud, mille puhul oleks 5%-line finantskorrektsiooni määr selgelt ebaproportsionaalne ning võimalik oleks kohaldada 5%-st madalamat st 2%.

Olukorras, kus ÜM2014 § 21 lg 1¹ punktis 5 toodud finantskorrektsiooni määr ei ole proportsionaalne, peab rakendusüksus tulenevalt proportsionaalsuse põhimõttest täiendavalt hindama ka seda, kas esinevad sellised erandlikud asjaolud, mille tõttu võiks lugeda proportsionaalseks ka mõnda muud 2%-st madalamat finantskorrektsiooni määra.

Rakendusüksus on hinnanud käesoleva rikkumise asjaolusid üksikasjalikult ning on seisukohal, et ei esine selliseid asjaolusid, mis eristaksid käesolevat rikkumist ÜM2014 § 22³ lg 1 punktis 4 kirjeldatud samalaadsest rikkumisest, mistõttu ei kohaldu ÜM2014 § 21 lg 1¹ punktis 5 toodud määr ega muud 5%-st madalamad finantskorrektsiooni määrad.

Rikkumise raskust ja olulisust hinnates on proportsionaalne rakendada 5-protsendilist finantskorrektsiooni määra. Rakendusüksuse hinnangul lisab rikkumise raskusele kaalu asjaolu, et pakkumuste tegemine ei olnud piiratud pelgalt läbi hankelepingute saadud kogemuse nõude, vaid veelgi kitsamalt läbi liikmesriigi riigiasutustega sõlmitud hankelepingute, mis pidi kitsendama võimalike potentsiaalsete pakkujate ringi veel enamgi.

Lisaks on rakendusüksus järelevalvemenetluse raames uurinud kõigilt hanke juurde registreerinud ettevõtetelt, kas kõnealune kvalifitseerimistingimus koos teabevahetuse juurde antud hankija vastustega võis olla põhjuseks, et nad pakkumust ei esitanud. Vastanute hulgast kahel juhul on kinnitatud, et seatud kvalifitseerimise tingimus oli pakkumuse esitamise loobumise põhjuseks. Välja toodi järgmised selgitused:

- *Jah, nii oli. Antud hankes olevad piirangud olid niivõrd karmid, et sinna ei suutnud me kvalifitseeruda ka koostööpartnerite abiga. Seega otsustasime pakkumust mitte esitada.*
- *registreerusime riigihanke dokumentide juurde eesmärgiga tutvuda hanke sisuga ning saada täpsemat ülevaadet soovitava teenuse ulatusest ja tingimustest. Soovisime hinnata, kas tegemist on hankega, mille täitmine vastab meie kompetentsile ja strateegilistele eesmärkidele. Dokumentidega tutvumise ning sisemiste arutelude tulemusel jõudsime järeldusele, et me ei esita antud hankes pakkumust. Otsuse tegemisel arvestasime mitmeid tegureid, sealhulgas kvalifitseerimistingimusi.*

Ülejäänud küsitletuist ei andnud rakendusüksusele tagasisidet või kinnitasid, et registreerusid hanke juurde vaid teise ettevõtte allhankijana.

Sellest järeldub, et rikkumisel on tõendatult finantsmõju, kuivõrd on teada, et vähemalt üks hankelepingu täitmisest huvitatud isik on loobunud hankes osalemisest kvalifitseerimistingimustes sätestatud nõude tõttu. Samuti pole võimalik välistada, et hankes osalenuks veel rohkem pakkujaid, kui kvalifitseerimise nõude täitmiseks oleksid sobinud nii riigihanke kui ka eraettevõtetega sõlmitud lepingud. Eeltoodust tulenevalt ei ole rakendusüksuse hinnangul põhjendatud rakendada väiksemat finantskorrektsiooni määra kui 5%-i.

Rakendusüksus selgitab, et riigihangete rikkumiste korral ei ole üldjuhul võimalik konkreetset kahjuse summat välja arvutada, kuna tegemist on potentsiaalse ja teoreetilise (kaudse) kahjuga, mis võib tekkida õigusnormi rikkumisel ja konkreetsete asjaolude põhjal loetakse rikkumine tõendatuks. Eeltoodud põhimõtteid toetab ka Euroopa Kohus, selgitades kohtuasjades nr C-743/18 ja C 406/14, et hanketingimuste rikkumise korral ei ole konkreetse finantsmõju tõendamine nõutav ja see ei pea olema nähtav. Piisab sellest, kui asjasse puutuva fondi eelarve mõjutamise võimalus ei ole välistatud.

1.5 Hanke nr 270230 kuludele rakendatav finantskorrektsiooni summa ja projekti eelarve vähendamine

Toetuse saaja on projekti tegevuse 15 „Infotehnoloogiliste lahenduste väljatöötamine ja arendamine“ raames kajastanud riigihanke nr 270230 alusel tekkinud abikõlblikku kulu KD-s nr 252, 260, 517 ja 677 summas 223 674,80 eurot (sh abikõlblik käibemaks).

Lähtuvalt otsuse punktist 1.1 loeb rakendusüksus riigihankega nr 270230 seotud kuludest abikõlbmatuks 11 183,74 eurot ($223\,674,80 \cdot 5\%$), millest toetus moodustab 11 183,74 eurot.

Juhul kui toetuse saaja esitab hiljem hüvitamiseks hankega nr 270230 seotud kulusid, siis lähtudes otsuse punktist 1.4 ning ÜM2014 § 22³ lg 1 punktis 4 loeb rakendusüksus hankega seotud kuludest 5% abikõlbmatuks.

ÜM2022 § 37 lõike 3 kohaselt vähendatakse finantskorrektsiooni otsuse tegemisel toetust ning omafinantseeringut vastavalt makse tegemise ajal kehtivale toetuse proportsioonile. Kui projekti toetuse ja omafinantseeringu proportsioon on muutunud, vähendatakse väljamakstud toetust ja omafinantseeringut vastavalt makse tegemise ajal kehtivale toetuse proportsioonile.

ÜM2022 § 37 lõike 4 alusel vähendab rakendusüksus finantskorrektsiooni otsuse alusel toetuse andmise tingimuste käskkirjaga kinnitatud abikõlblike kulude eelarvet. Kui vastavat muudatust ei ole tehtud, loetakse, et finantskorrektsiooni otsuses nimetatud ulatuses on projekti abikõlblike kulude eelarve väiksem.

2. Toetuse saaja ärakuulamisõiguse tagamine

Tulenevalt ÜSS § 13 lg 2 punktist 3 annab rakendusüksus enne finantskorrektsiooni otsuse tegemist võimaluse toetuse saajal esitada oma seisukohad. Rakendusüksus edastas 17.10.2025 toetuse saajale finantskorrektsiooni otsuse eelnõu, paludes esitada omapoolne seisukoht antud otsuse kohta hiljemalt 31.10.2025.

3. Otsuse resolutsioon

Võttes arvesse eelkirjeldatud asjaolud ja põhjendused ning tuginedes käesolevas otsuses väljatoodud õiguslikele alustele, rakendusüksus

otsustab:

1. lugeda projekti „Riigiülesed kesksed teenused“ raames abikõlbmatuks kuluks 11 183,74 eurot, millest toetus moodustab 100%;
2. vähendada KD-des nr 252, 260, 517 ja 677 hankega 270230 seotud abikõlblike kulusid 5% võrra, s.o 11 183,74 eurot;

3. vähendada järgnevates kuludokumentides käesoleva otsuse punkti 1 alusel hüvitamiseks esitatud hankega nr 270230 seotud kulusid 5% võrra, millele vastavalt väheneb ka projekti eelarve.
4. teha rakendusasutusele ettepanek vähendada projekti tegevuse 15 „Infotehnoloogiliste lahenduste väljatöötamine ja arendamine“ eelarvet summas 11 183,74 eurot.

Otsuse peale on õigus esitada ÜSS § 31 lg 1, § 32 lg 3 ja haldusmenetluse seaduse § 75 kohaselt vaie rakendusüksusele 30 päeva jooksul, arvates päevast, mil isik sai või oleks pidanud otsusest teada saada.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Sams
toetuste rakendamise osakonna juhataja

Koostaja: Raili Kadak
5699 1967
Raili.Kadak@rtk.ee